

Y A R P U Z

Edebiyat Dergisi

Fotoğraf / Yasin MORTAŞ

Yıl 2 Sayı 14 Nisan 2020

Y A R P U Z

Edebiyat Dergisi

Sahibi

Halil DEMİR

Yazı İşleri Müdürü

Halil DEMİR

Editör

İlker GÜLBAHAR

Yayın Kurulu

Ahmet Süreyya DURNA

Haşim KALENDER

Mehmet GÖREN

Son Okuma

Mehmet OSMANOĞLU

Yazışma ve Gönderi Adresi

Kale Mahallesi Elçibey Caddesi

Arma Market Yanı Kat:1 No: 24/B

Afşin/Kahramanmaraş

yarpuzedebyatdergisi@gmail.com

Yarpuz Web:

www.yarpuzedebyatdergisi.com

Facebook:

Yarpuz Edebiyat Dergisi

Yayın Türü: Süreli Yayın

ISSN : 2687-2307 Aylık (e-Dergi)

Yıl:2 Sayı: 14 (Nisan 2020)

İletişim Tel: 0541 629 94 66

Eserlerin hukukî sorumluluğu yazarlarına aittir.Yarpuz Edebiyat Dergisi'nden yapılan alıntılarda kaynak gösterilmesi zorunludur.

* * *

Yarpuz Edebiyat Dergisi

Afşin Merkez Yayın Grubu

tarafından çıkarılmaktadır.

İÇİNDEKİLER

SESİM BANA ULAŞMAZ / DOLU - Şiir

Tayyib ATMACA3

ESKİDEN YENİDEN Öykü

Mehmet PEKTAŞ4

AŞKI SORANA - Şiir

Haşim KALENDER6

YANGIN - Şiir

Ahmet Süreyya DURNA7

BU YAĞMUR - Şiir

Mehmet OSMANOĞLU7

ŞİİR ELEŞTİRİLERİ ÜZERİNE - Deneme

Mehmet BİNBOĞA8

MİM AŞKI - Şiir

Fedai ERKOCAOĞLU8

KESİT DÜŞLERİ - Şiir

Oğuz KAYIRAN9

DÜĞÜN - Öykü

Nejla Arslan10

LEYLA - Şiir

Erol BOYUNDURUK10

ŞEBİARUS - Şiir

Sevim AÇIKBAŞ11

DİLİN KOVUĞU - Öykü

Gülçin Yağmur AKBULUT.....12

KİMİM BANA BENZEYEN - Şiir

İlker GÜLBAHAR.....13

GÖÇ GEREK - Şiir

Mustafa Kemal ERDOĞAN13

TOZLU GÖZYAŞI - Öykü

Gökhan KAYA14

SUSTUN YA - Şiir

Filiz Kalkışım ÇOLAK15

AĞAÇLAR KUŞLAR KANGURULAR - Şiir

Rıdvan YILDIZ16

ANSIZIN - Şiir

Ayfer YILDIZ16

MASALCI NİNE -Öykü

Mehmet GÖREN17

GECE KONMAZ - Şiir

Ferruh RECAİ20

SENİ - Şiir

Sanem EREN20

İNSANIM - Şiir

İsa PEMİK21

YARASALAR / ARA BENDEN - Şiir

Adem YAZAR22

BENİMLE KALSIN- Şiir

Ziya NURDAN22

KADERE BAK - Şiir

Yaşar ÖZDEN23

DENİZE NAZIR BANK - Şiir

Recep ŞEN23

ÇIRPI- Şiir

Ercan SAĞLAM24

SESİM BANA ULAŞMAZ / DOLU

çıplak gözle gördüğüm
 dilim oldu kördüğüm
 yedim durdum kendimi
 yaklaşıyordum yanına
 can katardım canına

 gün geceye devrildi
 umutlarım çevrildi
 yuvasız bir kuş gibi
 kuru dala tünedim
 ısınmayı denedim.

evli eve çekildi
 ruh bedenden çekildi
 sesim bana ulaşmaz
 sen sesimi duymazsın
 beni yalnız koymazsın

 şiir gibi kanardın
 tebessüme kanardın
 bu ıhlamur fidanı
 nasıl çiçek açacak
 kime koku saçacak

gün ne zaman doğacak
 gönlüm yağmur sağacak
 size kalsın ayrılık
 bana vuslat kalacak
 bir gün haber salacak

gönlün şerha şerha yarık
 gam ekersin dert biçersin
 gözün pınar yüzün arık
 bulutlardan mı geçersin

 dudağından lavlar akar
 sabrın taşar bendi yıkar
 can sandığın camdan çıkar
 hâlâ bağrını açarsın

 kanadın şemde kavrulur
 külün gülzâra savrulur
 her gün geceye devrilir
 sense kendinden kaçarsın

yâr saçından ince telin
 mızrap tutsan titrer elin
 sabırla çözülür dilin
 dolu kâsedden içersin

 sıra gelir her nefere
 çıkmak için son sefere
 ten belenir kara yere
 atmaca gibi uçarsın

ESKİDEN YENİDEN

Onu sitenin bahçesinde başında kasketi, elinde bastonu ile sağ ayağını âdeta sürüyerek ağır adımlarla yürürken görüyordum hep. Birkaç defa başımızla birbirimizi selamladığımız da olmuştu. Her zaman traşlı yüzü bana onun emekli bir asker olduğunu düşündürüyordu. Önümden yine selam verip geçecek diye beklerken yanımda durdu:

-“Oturabilir miyim?” diye sordu. Tek başıma oturduğum bank, dört beş kişinin sığabileceği kadar genişti. Yaşlı adamın oturmak için izin almasına bile gerek yoktu. Karşımdaki izin isteyince ister istemez toplandım. Diğer bacağımın üzerine attığım bacağımı indirdim:

-“Tabii tabii buyurun.” diyerek yan tarafı işaret ettim. O, gösterdiğim tarafa otururken ben yeniden telefonuma daldım. Birkaç dakika sonra yaşlı adam:

-“Çok yoruldum.” dedi. Bunu kendi kendine mi yoksa bana mı söyledi anlamadım. Göz ucuyla baktığımda ceketinin sol cebinden bir kumaş mendil çıkararak alnını, boynunu ve ensesini siliyordu. Mendili tekrar cebine yerleştirdikten sonra başını bana doğru çevirdi:

-“Daha fazla duramayacağım burada.” dedi. Bu defa bana hitap ettiği belliydi. Sırf ayıp olmasın diye başımı çevirmeden hafifçe salladım. Yaşlı adam bir süre etrafına bakındıktan sonra:

-“Eskiden buralar böyle değildi.” dedi. Davetsiz bir misafir gibi keyfimi kaçırmıştı. Karşılık verip onunla gereksiz bir diyaloga girmek istemiyordum. Fakat o konuşmak, bir şeyler anlatmak istiyordu.

-“Ya evet!” diyerek zoraki bir cevap verdim. Yaşlı adam bu cevabım karşısında hayretle sordu:

-“Sen biliyor musun buraların eski halini?”

Dikkatim dağılmıştı. Telefonumun ekranını kapatıp yaşlı adamın yüzüne baktım. Günlük tıraşını olmuştu. Kasketinin altından kırışmış saçları görünüyordu. Kaşlarına da tıpkı saçları gibi aklar düşmüş, göz kapakları çökmüştü. Kırışıkların arkasında kalan gözleri, olduğundan daha da küçük görünüyordu. Bu hali, bakışlarına bilgece bir derinlik katıyordu. Burun deliklerinin hemen üzerinden dudak uçlarına doğru birer çizgi iniyordu. Dudaklarının her iki ucundan çenesine kadar inen çizgiler çok daha belirgindi. Çenesinin üzerinde de aynı derinlikte yarım ay şeklinde bir kırışıklık vardı. Biraz önce verdiğim cevap onu şaşırtmıştı. Benden bir açıklama bekliyordu. Galiba benim yaşımda birisinin buraların eski halini bileceğine ihtimal vermiyordu. Oysa bu site yapılabildi en fazla beş-altı yıl olmuştu. Mahallenin kentsel dönüşüme girmeden önceki halini elbette hatırlıyordum:

-“Ara sıra yolumuz düşerdi bu taraflara amca. Buralarda bahçeli müstakil eski evler vardı. Etraf yeni yapılarla

dolunca şehrin ortasında kaldı, yıkıldı.” Yaşlı adam uzaklara daldı. Cevabımdan tatmin olmamış gibi bir hali vardı. Bir şey söyleyip söylememek arasında gitti, geldi:

-“Ben çok daha eski halini bilirim. Atmış-yetmiş sene öncesini... Çocukluğum, gençliğim buralarda geçti benim.”

Müteahhit bize daireyi satarken arsa sahiplerinden bazılarının bu sitede yaşadığından bahsetmişti. Yaşlı adam da onlardan biriydi belli ki. Oturduğum sitenin yıllar önceki halini böyle birisinden dinlemek benim için ilgi çekiciydi. Yaşlı adamın yanındaki umursamaz adam gitmiş, yerine farklı birisi gelmiş gibiydi. Fakat işin garibi biraz önceki yaşlı adamın yerinde de yorgun, bitkin, suskun biri vardı.

-“O zamanlarda nasıldı?” dedim. Beni duymadı. Acaba kulaklarında bir sorun mu var diye düşündüm. Biraz daha yüksek sesle:

-“Amca buraların eski hali nasıldı?” diye sordum. Yaşlı adam irkilip bana doğru baktı:

-“Bana mı dedin evladım?” dedi. Sorumu üçüncü defa tekrarlamak zorunda kaldım:

-“Evet amca sana dedim. Eski hali nasıldı buraların?” Yaşlı adam etrafı iyice süzdü. Bana çoktandır aklımı kuralayan bir sorunun cevabını verecek gibi hissediyordum:

-“Buralar biz gelmeden önce hep üzüm bağymış. Biz geldiğimizde sağda solda beş-on ev vardı. Günden güne evler çoğaldı, mahalle oldu. İlk zamanlar yollar topraktı. Yazın tozdan, dumandan; kışın çamurdan geçilmezdi. Elektrik çabuk geldi ama suyu bir müddet bekledik. Mahallenin ortasındaki çeşmeden bidonlarla su taşırdık. Sonradan herkesin evine hat çekildi, insanlar evlerinin bahçesine, ağaçlar, çiçekler dikti; sebze yetiştirdi. Derken bir seçim zamanı yollar asfaltlandı. Meydana bir bakkal açıldı, bakkalın yanına bir kahvehane, sonra terzi, ayakkabıcı, berber... Salı günleri orada birkaç pazarcı tezgah açmaya başladı, tezgahlar çoğaldı, semt pazarına dönüştü. Mahalle beş-on sene içerisinde yemyeşil cennet gibi bir yer haline geldi. Bahar geldi miydi her yeri iğde kokuları sarardı.” Yaşlı adam bunları söyledikten sonra gözlerini kapatıp burnundan derin bir nefes aldı. Havada yıllar öncesinin iğde kokusunu arıyor gibiydi. Gözlerini açtıktan sonra biraz duraksadı. Hiçbir şey demeden sözlerine devam etmesini bekledim. Zihninde eski günler canlanmış olmalıydı:

-“Mahallemizde bir sürü çocuk vardı. Aileler çocuklarını sokağa salarken hiç endişe duymazlardı. Sokaklar çocuk sesleriyle cıvı cıvı olurdu. Boş bir arsa, düz bir yer bulursak hemen iki taş koyup kale kurardık. Patlak bir to-

pun arkasında, yırtık ayakkabılarla akşama kadar koştur Allah koştur... Zamanla çocuklar parklara, oyun alanlarına hapsedildi. Şimdi ise evlere..." Yaşlı adam konuşmayı bırakıp bastonunu hafif hafif yere vurmaya başladı. Bakışları aşağı çevrildi. Onu konuşturmak için tam bir şey sormaya niyetlenmişim ki başını kaldırdı:

- "Şimdi park var ama orada oynayacak çocuk yok. Bize burayı anlatırken içerisinde parklar, oyun alanları olacak, çevre düzenlemesi yapılacak, yemyeşil bir site olacak dediler." Yaşlı adamın bu sözünden kendisini kandırılmış gibi hissettiğini anladım. Belki de memnuniyetsizliğinin sebebi buydu:

- "Park da oyun alanları da yapıldı. Çevre düzenlemesi ni herkes çok beğeniyor. Diğer siteler bize özeniyor amca. Bence müteahhit üzerine düşeni yaptı." dedim. Yaşlı adam başını salladı. Zor duyulacak sitem yüklü bir sesle:

- "Yaptı yaptı." dedi. Ben bir şey söylemesem yaşlı adamın konuşacağı yoktu. Bu yüzden:

- "Sen memnun değilsin galiba." dedim.

- "Nasıl memnun olayım evladım? Bize sitenin içerisinde park olacağını söylediler ama parkta çocuk olmayacağını söylemediler. Bak!" Yaşlı adam bastonuyla az ilerimizdeki oyun alanını gösteriyordu:

- "Bomboş..." Sonra duvar kenarındaki süs bitkilerini gösterdi.

- "Bunlar naylon çiçeklerden farksız. Kokusu bile yok. Yaz kış böyle solmadan duruyorlar. Neyse..." Yaşlı adam daha başka şeyler de söyleyecekti ama konuşmaya gerek görmedi. Tekrar iç dünyasına daldı. Onu teselli etmek için:

- "Amca, yaşadığın yerlerden kopmamışsın. Yine aynı yerdesin. Bu da güzel." dedim. Yaşlı adam derin bir of çekti:

- "Evladım, insan et ve kemikten ibaret değil. Bizim gibiler hatıralarla birlikte yaşar. Yine aynı toprağın üzerindeyim fakat sen gel bana sor. Eskiden sadece yollar, sokaklar, evler değil insanlar bile bambaşkaydı. Mesela mahallede herkes birbirini tanırdı. Yabancı birisi gelse bilirdik. Hırsızlık, uğursuzluk, namussuzluk olmazdı. Herkes hak-hukuk, kadir-kıymet bilirdi. Çocuklar bile yerde ekmek görse üzerine basmaz, öper yol kenarına koyardı. Bahçelerdeki meyvelerin hepsi toplanmaz, kurdun kuşun hakkı diye birazı bırakılırdı. Yollara sarkan dallardaki meyvelerden gelen geçen yerd. Bir esnaf siftah yapmışsa yeni gelen müşteriyi siftah yapmayan komşusuna yönlendirirdi. Kimse kendi yemeyeceğini başkasına satmaya kalkmazdı. İnsanların gözünü para hırsı bürümemişti o zamanlar.

Hani eski filmlerde görürsün, zengin bir iş adamı para dolu çantayı takside unuttur veya cüzdanını düşürür, fakir birisi bunu bulur, ihtiyacı olduğu halde götürür, sahibine verir ya ... Burada yaşayan herkes öyleydi. Yerde para bulsalar almazlardı. Çok mu zenginlerdi? Hayır. Aslında hepsi de ihtiyaç sahibiydi. Birisi yemek pişirse kokmuştur diye konu komşuya dağıtırdı. Komşunun getirdiği tabaksa boş verilmezdi, mutlaka içine bir şey konulurdu. Ailelerimiz bizi diğer çocukların canı çeker diye elimizde yiyecek içeceklerle dışarı çıkarmazdı. Yazın ayrı, kışın ayı güzeldi.

Kadınlar akşamüstleri evlerin önünde oturur, çocuklar ortalıkta koştururdu. Her şeyin bir tadı vardı.

Daha ne diyeyim sana? Sevinçte, üzüntüde beraberdik; birlikte ağlar, birlikte gülerdik. Mahalleden bir cenaze çıktı mı evlerde bir süre radyo bile dinlenmezdi. Ölü evine her gün yemek götürülür, geride kalanların acısı paylaşıldı. Gözümün önünden gitmez, ben üniversiteyi kazanınca bütün mahalle bayram etmişti. Okul bitti, görev yerime askere uğurlar gibi uğurladılar. Ne bileyim, insanlar daha samimiydi be yavrum! Kimse kimsenin arkasından iş çevirmezdi. Bir arkadaşına, bir komşuna derdini açabiliyordun. Derdini dinleyen de elinden bir şey gelirse esirgemiyordu. İnsanlara sırtını dönebiliyordun, sırtını döndüğün gibi sırtını da yaslayabiliyordun. Yıllar geçtikçe bağların yerini mantar gibi türeyen evler aldı. İnsanlar çoğaldı, insanlık azaldı. Şimdi evlerimize çelik kapılar takıldı. Evde otururken bile bu kapılar kat kat kilitleniyor. Aslında kapıları değil, kendimizi evlere kilitliyoruz, farkında bile değiliz." Sırf yaşlı adamı konuşturmak için nereden emekli olduğunu sordum. Öğretmen emeklisi olduğunu öğrendim.

- "Başka yerlerde yaşamayı düşünmedin mi?" diye sordum. Biraz duraksadıktan sonra cevap verdi:

- "Doğuda, batıda yıllarca görev yaptım. Annem, babam göçünce hanımla birlikte yeniden mahallemize döndük. Emeklilik günlerimizi huzur içerisinde eski komşularımızla geçirmek istiyorduk. Gerçi bazıları ölmüştü, bazıları evini satıp gitmişti ama olsun. Emekli ikramiyemizin bir kısmıyla evi elden geçirdik. Bizim için eskisi gibi huzur dolu bir yuva oldu. Sonradan bu kentsel dönüşüm işi çıkınca evi terk etmek zorunda kaldık. Aslında ölmeden oradan ayrılmayı düşünmüyorduk ama hayat bizim isteğimize göre şekillenmiyor."

Hatıralarına bu kadar bağlı olan bir adamın evini kat karşılığı müteahhide vermesi tuhaftı. Az çok nasıl bir sonuçla karşılaşacağını tahmin ediyor olmalıydı. Kaldı ki evini, yerini satmayan inatçı insanları internette olsun, haberlerde olsun sık sık görüyorduk. Aklımdakini doğrudan doğruya soramadım.

- "Keşke satmasaydım diyorsun yani amca?" dedim. Adam içini çekip anlatmaya devam etti:

- "Çocuklar evladım, çocuklar... Bana kalsa yine satmazdım ama ne yaparsın! Evin yerine iki daire teklif edilince çocuklar başımızın etini yediler. Direndik, biz öldükten sonra ne yaparsanız yapın, zaten bir ayağımız çukurda dedik. Bizim yakamızı bıraktılar, birbirleriyle diğmeye başladılar. Daha satılmayan ev, yapılmayan daireler için birbirlerine girdiler. Çocuklar bir taraftan; gelinler, damatlar bir taraftan...

Huzurumuz kaçtı. Hanımla konuştuk, işlerin daha kötüye gitmesinden evi vermeye razı olduk. İşlemler yıllar sürer diye beklerken bir ayın içerisinde evi boşaltmak zorunda kaldık. Bir daire bulup apar topar taşındık. Bu ne hızdır Ya Rabbi! İki ayın içerisinde bizim mahalle dümdüz oldu. Evlerle birlikte hatıralar da yıkıldı. Hemen bir yılın içerisinde binalar dikildi. Şaştık kaldık. Dairelerden birine yerleştik, diğerini çocuklar hemen satın parasını

paylaştılar. Burası bize yaramadı. Eşim böbrek hastasıydı. Rahatsızlığı nüksetti. Hastaneden beri gelemeyiz olduk. Bir yıl geçmeden eşim vefat etti, yapayalnız kaldım.” Yaşlı adamın gözleri nemlenmişti. Cebinden mendilini çıkarıp gözlerini sildi. Durumuna üzülmüştüm.

-“Çocukların gelip gitmiyor mu?” dedim. Dudaklarında acı bir gülümseme belirdi:

-“Eşim öldükten sonra kapımı çalan hemen hemen hiç kimse olmadı. Çocuklar alacaklarını almıştı. Burada komşuluk desen, zaten yok. Aynı katta yaşadığımız insanları bile tanımıyorum. Birkaç sene bir başıma yaşadım. Son aylarda çocuklar sık sık gelip gitmeye başladılar.” Yaşlı adamın yalnız kalmamasına sevinmişim:

-“Çok iyi.” dedim. Yaşlı adam beklediğim bir karşılık verdi:

-“Gelmeseler bundan iyi.” Şaşırmıştım. Çocuklarının gelmesini istemiyordu. Aklıma hiçbir şeyden memnun olmayan huysuz ihtiyarlar geldi. Bu adam da öyle takıntılı birisi olabilirdi:

-“Neden?” diye sormaktan kendimi alamadım.

-“Gözlerini benim oturduğum daireye diktiler. Bizim yanımızda kal, biz sana bakarız, diyorlar. Ben bu yaştan sonra çorun çocuğun yanında kalamam. Kabul etsem de biliyorum, bir ay geçmeden biraz da öbür kardeşlerimiz baksın diyecekler. Kavga gürültü çıkacak. Ben sığıntı gibi yaşayacağım.” dedi. Yaşlı adamın endişelerini anlayabiliyordum. Ona yol göstermek istedim:

-“O zaman sakın kabul etme amca.” dedim.

-“Elimde mi evladım?” diyerek bir çocuk gibi boynunu bükte. Onu cesaretlendirmek için:

-“Sen istemeden çıkaramazlar buradan.” dedim.

-“Mücadele edecek gücüm kalmadı. Huzur vermeyecekler.” dedi ve bir an sustu, sesi titreyerek devam etti:

-“Ayrıca çok korkuyorum.”

-“Çocuklarından mı?”

-“Hayır ölümden, daha doğrusu yalnız ölmekten.” İkimiz de sustuk. Yaşlı adam:

-“Bir ay kadar önce B blokta birisinin ölüsünü buldular. Ceset çürümeye başlayınca komşular kokudan şüphelenip polise haber vermişler.” Böyle bir şeyden haberim yoktu:

-“Duymadım.” dedim.

-“O da bu mahallenin çocuğuydu: Hacer. Sonum Hacer gibi olur diye çok korkuyorum.”

-“Peki ne yapmayı düşünüyorsun?”

-“Huzurevine yerleşeceğim. Bugün gidip görüştüm.” Bir süre hiç konuşmadan oturduk.

-“Bana müsaade başını ağrıttım.” deyip ayağa kalktı. Hemen ben de ayağa kalktım:

-“Estağfurullah amca! Beraber yürüyelim istersen.” Gülümsedi. Koluna girdim, birlikte apartmana doğru yürümeye başladık.

Haşim KALENDER

AŞKI SORANA

Ateş denizinin içine girip
İçmektir, diyorum aşkı sorana.
Olmazlar dağına halatı gerip
Geçmektir, diyorum aşkı sorana.

Sarmaşıktır sarar içer kanından,
Acısı gül olur her bir yanından,
Cananın içinse kendi canından
Geçmektir, diyorum aşkı sorana.

Bin ağıt yakılır bitmez ardından,
Dertlerine deva olur derdinden.
Gülüp eğlendiğin baba yurdundan
Göçmektir, diyorum aşkı sorana.

Mührünü vurmuştur geçen çağlara,
Boyun eğdirmiştir nice tuğlara.
Gözünü yumunca karlı dağlara
Uçmaktır, diyorum aşkı sorana.

Kar bekler nar yağan koyaklarına,
Şair nakış eder uyaklarına.
Dünyayı pul edip ayaklarına
Saçmaktır, diyorum aşkı sorana.

Tarifi, tarifsiz gönül oyunu,
Sıkarsa çıkarır taşın suyunu.
Dağlara denk derken cüce boyunu
Ölçmektir, diyorum aşkı sorana.

Çiçek çiçek açar çektiğin çile
Dile ne dilerse Allah'tan dile.
Yalnızlık yoldaşın, gölgenden bile
Kaçmaktır, diyorum aşkı sorana.

Tartılmaz gramı ölçülmez çapı,
Can çeken aşığın aşktır can hapı.
Maddeden manaya aralar kapı
Açmaktır, diyorum aşkı sorana.

Karı tutuşturur gözümün nemi,
Lal eder dilimi bağlar çenemi.
Aldım kefenimi ölçtüm sinemi
Biçmektir, diyorum aşkı sorana.

Kalender üç günlük derme yalanı,
Aşk ile yanarak bitir kalanı.
Sonluya karşılık, sonsuz olanı
Seçmektir, diyorum aşkı sorana.

Ahmet Süreyya DURNA

YANGIN

Kıvılcımlar savruluyordu gökyüzüne,
Çatırdıyordu mertegi damların.
Sevincine diyecek yoktu kızıl alevlerin
Ve akşamların...
Zira her şey kendilerinin,
Yılan öpücüğünden geçiyordu adeta
Tutuşmuştu bir kez orta direği,
Salt göyünen yüreği evlerin...

Ateş ve duman,
İşbirliği içerisindeydiler bayağı.
İblis ateşten halk olmuştu zaten.
Ateş yakmayı biliyordu, duman göz karartmayı.
Biraz sabır biraz mukavemet sonrası,
Kirişin de ödü koptu korkudan.

Elleri böğürlerinde kalmıştı çocukların,
Kolay değil!
Yanarak kül olmuştu babaların ocağı.
Ne iş yapabilirlerdi ki yarın?
Artık ne bir sıcak ev ve nede tüten baca!
Tek teselli vardı belleklerinde;
Ana kucağı...

İtlerin ulumasıyla ineklerin böğürmesi,
Neyin ifadesiydi acaba?
Kümeden erken boşanmıştı sakinler.
Çalılıklara ve kuytu yerlere tünediler;
Fecr-i beklediler...

İhmali görülenler mi dediniz? Hâşâ!
Failler belli.
Özgürlüğü ağızlarında çiğniyordu,
Uşak ruhlular ve tutsak herifler temelli.
Gün onların günüydü, bu düğün onların.
Yangından arta kalan,
Her ne kadar da bir moloz yığını varsa,
Boş ver; temeller sağlam...

Mehmet OSMANOĞLU

BU YAĞMUR

Bu yağmur ki, kül renkli bulutlardan,
Her damlası kurşun gibi bu yağmur
En gecikmiş, en taze umutlardan
El çektiren, netâmeli ve mağrur.

Bu yağmur ki, sanki hiç dinmeyecek
Derunumda kör kuyular açmadan
Hışmı kini tepemden inmeyecek,
Eteğimden incileri saçmadan.

Bu yağmur ki, sokakları yıkayan,
Güneşimi tutsak eden ötede,
Soluduğum menfezleri tıkayan,
Hırpalayan, bir karanlık köşede.

Bu yağmur ki, hem bir yandan arkadaş,
Nasır tutmuş sızımı arındıran,
Toprak kokan, lâl dudaklı bir sırdaş,
Kor gözleri, gözlerini andıran.

Bu yağmur ki, bir gün elbet dinecek
Ardında ne harâbeler bırakıp.
Son durağında beni indirecek,
Şu kalbimden, kalbine doğru akıp...

İşte o gün; bu yağmur şahit olsun,
Gün görmemiş, münzevi düşlerime
Sende kalsın o şehla bakışların,
Her bir çizgin, kazındı ezberime...

ŞİİR ELEŞTİRİLERİ ÜZERİNE

Şiir hakkında yazılar yazan kişinin şair olması, metnin tarafsızlığını sarsıyor. Zira makale ciddiyetiyle başlanan metin, yazar sinirlendikçe acemi oğlanlar ocağına kargışla bitiyor. Burada iki vahim hata var: Birincisi, şiir hakkında yazan şairler; lafı ne yapıp yapıp kendi şiir anlayışına getiriyor ve bu görüşü de gençlere dayatıyorlar. O zaman da metin, sadece o şairin poetikasının doğruluğunu ko-tarmaya yönelik bir payanda görevi görüyor.

Oysa bunu zamanında hakkıyla yapan ustalar, ki onları herkesin alkışladığı bir çağda bile, ileri sürdükleri görüşleri sadece bir öneri babından ortaya koyup kendi şiir anlayışlarına dahi şüpheyi yaklaştırmayı bilmişlerdir. Cemal Süreya'nın kendi popüleritesinin en parlak dönemlerinde Dağlarca'yı anıtlıştırmak istemesine şiirlerine sokması, bu engin tevazuunun bir tezahürü olsa gerek...

İkinci yanlış: Bizim ayılıp bayıldığımız şiirler başkaları için sıradan manzumeler olabilir. Bir şairin şiirin kriterlerini belirleme cüretinde bulunması, iki tarafı keskin bir bıçakla oynamaya benzer; zira okur sizin ileri sürdüğünüz bir şiir ilkesini öncelikle sizin şiirinizde arayacaktır, bulamazsa da yandı gülüm keten helva... Onca emeğiniz boşa gideceği gibi okurda güvenlik sorunu oluşturmanız da cabası...

Hâsılı, şiire emek vermiş ve halen vermekte olan ustaların iyi niyetinden kuşkumuz yok. Onların bu çabalarını alkışlamakla birlikte, makale türüne yakışmayan duygusal patlamaların bu yazılarda sırtıttığını, bu türden sataşmaların türün doğasına aykırı olduğunu, genç şairleri yönlendirirken de bu istikamet in illa da kendi şiirimiz olmasının sakınca arz edebileceğini unutmamalıyız.

Bu türden yazıların en büyük eksiğinin örnek metin kullanmama olduğunu da söylemeden geçemeyeceğiz. Zira eleştirmen, düşüncesini örnekleyecek şiiri kimi kaygılardan dolayı yazısında gösteremiyor ve olumsuz örneği de kendisi yazmak zorunda kalıyor. Bu durum “sosyal medya-yazılı basın” eleştiri farklılığının ortaya konulması bakımından da ilginç bir argümandır herhalde...

MİM AŞKI

Ey mim
saklanan şiirim
yasaklanan şehrim
kayıp kimliğim
yüreğim
kirpiklerine dokunmuştu
aşk bahanesiydi
ölmenin

Sonra
çıktım yüreğimden
yürüdüm gittim yüreğine
senden gittim Allah'a
Allah'tan sana geldim
bir adım ötesi cennetti
oysa cennet de istemedim
cehennem de

Sureti bir cemalde gördüm
bir kirpik kıvrımı mim
bir gamze sarması elif
mim'i nara sardım
parmak uçlarından
içtim içtim içtim
sabahtan geceye
denizden aya
ayabildik mi
aşktan geçtim
sana vardım.

KESİT DÜŞÜŞLERİ

I- Orada: Arınmış Körlük!

Nedenimiz, belirli değil!
Yer içinde gizli bir çağrı için salınan saçlarımız!

Bana anlattığın hikayenin, bazen seni kaybettığım,
ve yer yer içindeki,
uyanmayan, ah!/o kahra bağırmaadığım dallar!
hangi zamana ait olduğu... ya da oradan düşen,
yer yer neredeki yere iz bıraktığı da,
sana bildirilmemiş.

Kurumuş toprağa güvenimizin kökü, nerede!
Haydi.. belki de! ; gereksiz bir ikilem içinde
kendini yuma...
Ne son, önceki yok zaten!. bilgi ile içe gömülen
bilinç ömrünü yine yine yuma.. ki yunulan burada!
Ben.. düşündüğün.. hala ben mi!

II- (Çağrı: ... -Üzgün!)

Görenlerin suretinde bir taşlık aranıyor değil;
oradayım!

Hırkasını lodosa germiş, deri yüzenlerin
gözlerinden bir yarısı,
içerideki delinin... huzursuzluğu dağılayan
vücudunda yıkıntıyım!

Nice! yükseğe bırakılan ağıtların, ah o duaların
ölümü: yolcuyuz!

Sır ile sırlara kil içinde bırakmayıp, getirip
hep birlikte kalbinize gömdünüz beni;
neredeydim, yokluğumu bulamadım!

III- (Avdet! Ki Bir Bakılamayan!)

Ovada, belleğin içinden gelen rüzgar,
umursanmaz tenhalığım için kendini bırakıyor mu:
Tuhaf!...
Nasıl da uzanıyor öbek öbek beyaz yıldızlar,
güneşin altında
durgun bir yazgı içinde, öğlen sonu süzülen ölüm için!

Haydi, kırağı ve keder için; kar yağmıyor! gölge kesin,
ve aşağıda ürpertiler!

IV-

Zamanın eriyen gölgeleri tökezlemekte, ki aranmayan,
bir kılıç keskinliği için aradığım yokluğunu bulacağım
yerde:

Orada, an an nice ayazlar... bakışı unutulmuş
bir yüz içinde,
sisler arasında! Ah, üzerinden attığımız adımların
tarihi neden yok!
beliren kapı aralığında, kar fırtınaları içine gömün beni!

V-

her karakter, donmuş bir beyaz altı ölümünü göremeyen,
tatmin edici bir çöküşle geldi bayırın orada, - sadece
resimleyen bir çift gözü, can çekişen;
sıkıntı ile iç içe damlaları kutsadı bir an:
yokluk orada!
Sımsıkı bir kapalılık içinde idi!

VI- Hala, Neden...

Usluca geçip giden bir güz, felçli bir el,
hala tambur seslerini geri plana bırakmış ayaklarımızı
bulamıyoruz;
İçinde -bak orada, yüzey ve deniz
Bir kök içinde kıyıya bırakılan toprak!

Nejla ARSLAN

DÜĞÜN

“Kız Sevda, gebermeyesin sabahtan beri bir çift ineği sağamadın! Kız, hanginiz birbirinizi sağıyorsunuz?”

“Geldim ana geldim. Sütünü indirmiyor hayvan, ne yapayım ki? Mecbur dana emdi, çok inat bu inek sahibi-ne çekti herhal.”

“Ne diyom ana biliyon mu?”

“De bakam ne diyon?”

“Ana haftaya düğün var ya...”

“Eeee!”

“Diyom ki herkes yeni fistan diktirir. Ben eksik mi kalam ana, nerem kusurlu? Kütük gibi uzun saç desen bende, boy bos desen bende, endamım yeter de ... Öyle giyinmeden olmuyor ana. Her düğünde boynum bükük kalıyor. Bir de diyom ki; şu kokucu Hacı emmiden koku alsak, gül kokusu. En güzel ben koksam, şöyle çiftetelli oynarken. Ağalarım silah sıksa, kaynana adaylarım para taksa, olmadı paraları ayaklarımın üstüne saçsalar. Ama bunun için yeni bir fistan ve gül kokusu lazım. Yüzünü ne eğiyo ana, desene bir şeycik.”

“Düşünüyom kız düşünüyom, ölçüp biçiyom, yeni fistan almazsam başıma kalır mısın diye.”

“He ana, almazsan evde kalırım, başına kalırım.”

“Alırsam da senin başını baban kırar a saf kızım. Kurşun hesabını yapar, bilmiyon mu?”

“Neyse, haydi git çerçi bağırıyordu, üç metre parlak kumaş al. Yüklenir getiririm çerçiye bir çuval buğday. Baban görmeden hallederim. Hem sor bakalım çerçiye, buğdayı geçen yılki pahadan mı alıyormuş? Kör çerçinin işi belli olmaz. Çifte kâr eder, buğdayı ucuza alır pahalıya satar, kumaşı desen sanki altın suyuna batırmış.”

“Kurban olduğum anam, aha bir koşu giderim. Üstüne eşarp alam mı ana ne olur gı?”

“Al kızım al, üstüne eşarp da al, bitli önce şu saçını tara da sen.”

* * *

“Geldin mi kız? “

“Geldim ana, ben hemencecik kumaşı biçip dikeyim, haydi sen buğdayı götür babam arka duvarda uyuklarken.

“Dua et de baban görmesin.”

“Ana bir buçuk torba buğdaya denk gelir, dedi Kör Çerçi.”

* * *

“Oy başıma gelene! Oy kara yazgım, giden bir buçuk çuval buğdaya mı yanayım, gelinin yerine damada kaçırılan kızıma mı yanayım? Fistanı aldım tamam, eşarbi niye aldım? Eşarbi aldım, gül kokusunu niye aldım? Gız Sevda, olmaz olasıca Sevda, adı batasıca Sevda! Ananı heç mi düşünmedin? Bari başlık parasıdır, süt hakkıdır alsaydık da öyle kaçaydın. Sevdaaaa! “

Erol BOYUNDURUK

LEYLA

Sicim et zülfünü dola boynuma,

İstiyorsan beni as Leyla Leyla.

Yeni düştüm ben bu aşkın koynuna,

Sevda rüzgârımsın es Leyla Leyla.

Baktım tebessümle ne hoş gülüyor,

Bazen açılıyor, bazen soluyor.

Gördüm güzellerin şahı geliyor,

Sordum soruşturdum has Leyla Leyla.

Yüreğim eziktir kan ağlar içim,

Söyle nazlım nedir bileyim suçum?

Bağlandım kapına kurbanlık koçum,

Helal olsun başım kes Leyla Leyla.

Yakından görünce bana göz eder,

Bakışları yüreğimi köz eder.

Bazen sitem eder, bazen naz eder;

Sana olmadım ki küs Leyla Leyla.

Fırtınalı başım çilem bitmiyor,

Bu sevda bahtıma düştü gitmiyor.

Erol Giryani'yim, gücüm yetmiyor;

Kaldırdım elimi pes Leyla Leyla.

ŞEBİARUS

Cihan görmüş müydü hiç kıyameti andıran böyle bir savaş
gecesini yitiren yıldızlar gibi döküldüler gökyüzünden yavaş yavaş

Yurdumun semasında matemli yağmurlar
gök kubbeden seslenen kırgın ezanlar
asumanı doldururken tehditler şahadetler
Mehmetçiğim düştü ateşlere
kenetlendi çaresiz gönülleri

Gecenin acımasız ayazı cellât gibi kesti körpe yürekleri
kesif bir nefret kokusu sarmıştı cesur aslan yiğitleri
toz duman içinde döküldü otuz üç ömrün yaprakları

Ey şehidim
Allah'ın Arslanı Ali'nin bahçesinde dört gözle bekleniyorsunuz
otuz kuşa karışıp cennete uçan Ömer Halis'in yüreğinden geçiyorsunuz
bu topraklarda kalleşe yaşama hakkı vermediniz

Yansdı bir gecede ay ve yıldız dökülen kanlarınızda
gündüz gölge, gece de ışık saçtı düşüp kaldığınız yerde
yiğitlerin üstünde analarının kokusu kor gibi duruyor
bombalar yağmur gibi yağarken her bir ana kuzusunun üstüne
kol bacak parçaları uçtu çaresiz göklerde

Ey şühedamın bekçileri
ey arşın ebabil kuşları
aşk deryasında havalanıp uçun
firdevs cennetinin en güzel köşesine
yükünüz vatan bayrak İslam olsun
sen rahat uyu Mehmet'im
peygamberimiz kollarını açmış sizleri bekliyor
Şebiarus diyoruz biz şehadet günümüze

DİLİN KOVUĞU

Dilinin kovuğunda o kadar çok çıkmayan sözcük vardı ki Hayriye ninenin. Ölümüne alışılmıyordu mesela, hele yalnızlığa...

Bir değil, sanki bin sene olmuştu eşi Fahri dedenin onu bırakıp gideli. Gittiği günden beri gökyüzü güneşsiz, sabahlar karanlıktı. Hissediyordu Hayriye nine, Fahri deyle kavuşmalarına az bir zaman kalmıştı.

İki oğlu bir kızları olmuştu otuz yıllık mutlu evlilikleri süresince. Çocuklarını gözlerinden bile sakınıp onlara iyi bir gelecek sağlamaları gerekiyordu yaşamları boyunca. Öyle de olmuştu. En büyük çocukları Emre çok başarılı bir dâhiliye doktoru, ortanca çocukları Emel ülkenin gözde avukatlarından biri, küçük çocukları Emrah ise binbaşı olmuştu. Babaları Fahri Bey'in sağlığında ara sıra telefonla hal hatır sormaları Fahri Bey'in vefatından sonra gün gün azalmış, son zamanlarda da neredeyse tamamen bitmişti. İki buçuk aydır çocuklardan bir haber yoktu.

Hastaydı Hayriye nine, dizlerinin dermanı yoktu. Yetmiş bir yılın ağır yükü binmişti sanki yorgun omuzlarının üstüne. İçi içini yiyor, lakin otuz yıllık hayat arkadaşının mezarını bile artık ziyarete gidemiyordu. Hepsi neyse de sol yanı ağrıyordu. En yakın dostunu kaybettiği için ağrıyordu; canından, kanından olan evlatlarının yüreğinde açtığı ölümcül yaralardan dolayı ağrıyordu.

En yakın dostu, penceresinin önünde dal budak uzanan yaşça kendisinden epeyce büyük olan çınar ağacıydı. Günde birkaç kez selamlaşır, uzun uzun sohbet eder, sessiz sessiz ağarlardı onunla. Her ikisi de yalnızdı, kimsesizdi. Evin bahçesinde cevizinden tut köknarına kadar bir sürü ağaç vardı. Zamanla hepsi kurumuş, o ihtişamlı bahçede sadece Fahriye ninenin çınar ağacı kalmıştı. Bir de Ayşe kız vardı. Hayriye nineye birkaç ev uzakta oturuyordu. Talihsiz bir kaza sonucu eşi ve bir yaşındaki kızını kaybeden Ayşe kız, baba evine sığınmıştı. Üç yıl önce eşini kaybeden Sabri amca kızına kol kanat germiş, acılarına merhem olmaya çalışmıştı. Ayşe kız her gün mutlaka Hayriye nineye uğrar, yaptığı yemekten bir tabak götürürdü. Başını Hayriye ninenin dizine koyar, saatlerce kaybettiği eşi ve kızı için beraberce ağarlardı. Ayşe kız Hayriye ninenin hayattaki tek evladı olmuştu.

Hayriye nine üçüz bir acı gibi her gece çocuklarını sayıklıyordu. Mağrur bir acının sularında hiç durmaksızın kulaç atıyordu. Bir yanı kırgın, mecalsiz; diğer yanı özlem ve ümitle doluydu. Ölümüne birkaç soluk kala, evlatlarını görme arzusuyla yanıp duruyordu. Pencereden dışarı baktı. Emre, Emel ve Emrah saklambaç oynuyordu. Fahri dede ise bahçedeki çitleri onarıyordu. İçinde dolaşan hatıra ağı, Fahriye nineyi simsiyah bir boşlukta acımasızca savuruyordu. Vakit tamam, "Bu son şehir, son liman..."

diye düşündü. Ölüm değil de evlatlarını bir daha görememe korkusuyla bütün vücudunun sarsıldığını hissetti.

Hayriye nine birkaç gündür çok hastaydı. Ayşe kız gününün çoğunu Hayriye ninenin yanında geçiriyordu.; yemeğini yapıyor, evini temizliyor, ona zorla da olsa birkaç kaşık çorba içirmeyi başarıyordu. Hayriye nine ara sıra yorgun gözlerini açıyor, Ayşe kıza minnet duygusuyla bakıyor, tekrar gözlerini kapatıyordu. Hayriye nine Ayşe kıza çocuklarıyla ilgili tek kelime söylemiyordu.

Fahriye ninenin başucunda uykuya dalan Ayşe kız "Evlatlarım Emre, Emel, Emrah!" diyen bir sesle aniden irkildi. Bu ses Ayşe kızın kalbine binlerce hançer sokup çıkarmıştı. Hızlıca sağı solu karıştırmaya başladı. Birden gözlerinin ışıldadığını hissetti. Gri kaplı bir defterin içinde birkaç telefon numarası vardı. Hemen telefona sarıldı. Sırayla Emre, Emrah ve Emele ait olan numaraları ardı ardınca aramaya başladı. Annelerinin bir komşusu olduğunu, Fahriye ninenin çok hasta olduğunu ve çocuklarını görmeyi arzu ettiğini söyledi. Aldığı cevaplar Ayşe kıza mecalsiz bırakacak kadar derin bir sessizliğe boğmuştu. Kiminin işi çoktu, kimisinin izni yoktu.

Sabri dede de kızı Ayşe gibi merhametli bir insandı. Hayriye nine iyice ağırlaşmıştı. Kızına geceleri Hayriye ninenin yanında kalması için izin vermişti. Ayşe kız iki gözü iki çeşme ağlıyor, annesi yerine koyduğu Hayriye ninenin bu durumu için çok üzülüyordu. Acılarıyla yüzleşirken Hayriye nine onun hayattaki tek tesellisi olmuştu. Ya onu da kaybederse hayata nasıl tutunacaktı. Ayşe kızın babası, köyün doktorundan Hayriye ninenin yerinden kalkmadığını söyleyip gelip evinde muayene etmesini rica etmişti. Köye yeni tayin olan doktor bu ricayı kırmamış, gelip Hayriye nineyi muayene etmiş, durumunun ağır olduğunu söyleyerek birkaç kutu ilaç bırakıp gitmişti.

Vakit öğlene geliyordu. Hayriye nine ağzında bir şeyler mırıldanarak pencereyi işaret ediyordu. Kulağını Hayriye ninenin dudaklarına iyice yaklaştıran Ayşe kız, Hayriye ninenin "Beni pencereye götür." sözlerini duydu. Hayriye nine bu cümleyi ısrarla tekrarlıyordu. Ayşe kız bin bir türlü güçlkle Hayriye nineyi pencereye kadar götürmeyi başardı. Ayşe kız gözlerine inanamıyordu. Daha dün yem yeşil olan çınar ağacı bugün kupkuru kesilmişti. Her ikisi de uzun bir süre çınar ağacını izlediler. Ayşe kız omzuna bir ağırlığın bindiğini hissetti. Başını çevirdiğinde Hayriye annesinin sonsuz yolculuğa çıkmış olduğunu fark etti. Hayriye ninenin avucunda bir kâğıt parçası vardı. Fahri dedenin yanına gömülmek istiyordu.

İlker GÜLBAHAR

Mustafa Kemal ERDOĞAN

KİMİM BANA BENZEYEN

Kaç çocuk geçtimdi kapıdan gıcırtilarla
dizlerimde çamur izleri misketten

Yederdim gazoz kapağını sokak tozunda
eşikte birikmiş babamın boğulan sesi

Duvar halısında kendimi aradımdı
susuz kalmasını yavru balaban geyikti

İd'in atmosfer katında aşk soluyan
eline izmarit yakışmış hangi ergendim

Tahta atla yeniştığım beştaş zırnağı
/iyi çocuk ol/ hayat seni ütermişt

Gör işte talaş yanan tuğlalı sobada
titreyen elleriyle camdaki buğuya kalp çizen

Yalakta su doluymuştu dikine yağmurdan
eriyen bir kalıp tuz heybemde yamalı

Küstüğüm akşamüstleri kemiğim batır
uyku sarnıcını taşırındı nadim

Ben miyim 45'lik bozuk plak tozlanmış
ilk gençliği mırıldayan hayat çalarında

Kurur dalları bir bir insan kök salanda
iç/imde haylaz çocuklar dolanıyor anne

GÖÇ GEREK

Şiirin nefes alabilen
en son hücrelerinden
kısık gözlerle
bakabildiğim ıssızlığın
kıyısından köşesinden
söylüyorum şarkılarını
başlangıcını merak eden
kuşlar gibiyim akşamları
ölmek için göç gerek
sevmek için yürek

Erken baharlarla birlikte
doğan dostluğumuz
çehresini değiştirdi
sevdaya doğru
denizler dalgalar
kışsiz iskeleler derken
vardık rengini unuttuğum
bir masanın kenarına
karıştırdıkça uzadı
saatler ne güzel
gözlerine bakarken
ölmek için göç gerek
sevmek için yürek

Bin bir betimleme uğradı
perilerle bir parmaklarıma
yazdıkça tükenen saatler
sakladı kendini benden
esirgedim uykularımı bile
düşünürken
kapanmıyor ki benim sözlerim
ölmek için göç gerek
sevmek için yürek

TOZLU GÖZYAŞI

*İnsan hepi topu bir avuç toprak, biraz sudur.
Zeyledilen ne varsa zengin olmak kaygusudur*

Boz kanatlı üveyiklerin uçtuğu, karaboğazların çocukların avcılığından kaçmak için fır döndüğü, kırlangıçların fecir zamanında kardeşçe raks ettiği Barak ellerinde, bulutlarımız dahi tozdan peyda olurdu. Genzimizde bir Barak havası birikirdi, bir de tozun öksürmeye hazır tutan gıcıklığı. Nadiren yağmurun, sıklıkla çamurun yağmasını bereket kabul ederdik.

Tarlalarımız, yağmurlarımız, topraklarımız hepten tozdu. Topraktan gelmişliğimiz tozla yoldaşığa dönüşmüştü Oğuzeli'nin en güzel ve sınıra yakın bu şirin köyünde.

Tozsuz yürümenin dahi neredeyse muhal olduğu şose, tozu dumana katarak bir Toros, pejmürdeliğine ve döküntülüğüne aldırmandan yağız at edasıyla köye girdi. Köydeki caminin yanındaki söğüt ağacının altında ağaçtan sünger ve kaval yapmaya koyulmuştuk ki ısınlanmaya kafa tutan bu köhne Toros, nazarımızı celbetti. Osman'la birlikte ne var ne yoksa önümüzde kara bir muşambaya koyup Toros'un peşine düştük. Söğüt ağacından mamul kaval, yarım kalmış sünger... Kibarca adı sapandı. Köyün çıkışından önceki son dönemecten larpadak sola döndü. Bir acelesi olduğu o denli belliydi ki... Köyde bir araç iki sebepten bu şekilde kullanılabilirdi; ya kız kaçırılıyordu ya da acil bir hasta vardı. İkisi de değildi. Zaten olamazdı. Kız köye kaçırılmazdı, köyden kaçırılırdı. Hasta ise köye apar topar getirilmez, Oğuzeli'nin merkezine götürülürdü. Neydi bu ivediliğin sebebi? Hem de köyün üstüne ölü toprağının atıldığı, tüm köylülerin öğle arasında istirahat çekildiği, ufacık bir saye görünce kalçaların oturmaya can attığı, sarı sıcak öğle vaktinin en harlı zamanında. Bizim de siestamız buydu. Osman kuş kadar ayakları, serçe adımlarıyla geride kaldı, ben koşarak şose yolda tozu da takip ederek Toros'u durduğu yerde bulabildim. Arabanın sağ ön kapısında DSİ yazısını gördüm. Deniz Su İşletmesi gibi bir şey hatırlıyorum o sıralar bu kısaltmayı. "Antep'te deniz ne gezsin?" demeden de duramıyorum. Hoş su da öyle kolay bulunmuyordu ya. Muhtarın yanına gelmişler. Muhtar -neredeyse tüm köylüler gibi- uyumuş; gözlerindeki, yüzündeki mahmurlukla adamlara bahçesindeki igde ağacının altında tuzlu, mırıkk gibi ayranları ikram etmişti bile. Tuzlu ve mırıkk gibi olduğunu biliyorum çünkü bizim köyde ayranlar böyle yapılırdı. Tabii yoğurt ve su bolsa. Ki muhtardan bahsediyoruz. Köydeki devlet. Tabii bol olacak. Devleti temsil ediyor sonuçta. Biri gençten ve diğeri kır saçlı iki kişi ile muhtara selam vererek yanlarına seğırttim. Allah var, muhtarın gizlisi saklısı, zalim haklısı olmazdı. Hele hele eğer devlet dairelerinden ya da Antep, Oğuzeli merkezden birileri gelmişse, kim sohbete dâhil olmak isterse kışt pışt dememiştir. Belki de bu sebepten

ötürü kendimi bildim bileli bu adam köyde muhtardı. Ve o sıralar on sekiz yaşındaydım. Mesele etmeyeceğini tahmin ederek ben de yanlarına rahatça oturmuştum. O sırada küçük adımlarıyla Osman elinde kara muşambayla yanıma ilişti. Beri yanımda sessizce durdu. Küçük sağ omzunu sol omzuma dayadı. Soluğunu hissedebiliyordum, yorulmuştu ufacık kalbi. Bakır maşrapadan bir tas ayran da ona doldurdum. Ayran, tası birleştirdiği küçük ellerinden taşmıştı. İçti... İçti... Ohh... Bana baktı, sadece tebessüm edebildi.

Muhtar kır saçlı olana dönerek sordu:

—Sucu, hayır mı gelişiniz?

—Hayır, hayır!

Muhtar alaysı bir ifadeyle devam etti.

—Zaten köye bu aceleyle girişinizden hayır olduğu belliydi. Yoldaki tozlar yere daha yeni iniyor.

—Aha bu delikanlı Samet'e o kadar söyledim. Köy yerinde yanlış anlaşılır diye.

Samet, etrafına göz gezdiriyordu. Sanki olayla ilişkisi sadece emektar Toros'u kullanmaktı. Ayran tasını iki elinde tutarak dudağından alaysı bir tebessüm döktü. Daha adamı tanımadan, haliyle bu tavırlarından menfi bir yargı oluşturmuştum zihnimde. Muhtarın Sucu dediği adam gene konuşmalarıyla kendini bir şekilde kabul ettiriyor, sevdireyor gibiydi.

Samet kısa bir cümle kurdu:

—Hayırlı işler çabuk olmalı, ondan acele ettim, dedi ancak cümledeki hayırlı kelimesi o kadar iğreti durdu ki ağzında. "Hayırlı iş" dile gelse "Benim senin gibi uygulayanım olmasın." derdi muhakkak. Kalkıp adamı boğasını geldi. "Ne hayırlısı oğlum ne? Bu kadar hızla köye kız istemeye mi geldin?" deyip ağzının ortasına vursam, hem muhtara ayıp olurdu hem de devlet memuru iliğinin kopması altı aydan başlar diye boşuna demiyorlardı köy yerinde. Devletin memuru sonuçta. Sucu araya girerek "Uzun süredir düşünülen bir mevzuymu muhtar! Geçenlerde geldiğimde de üstünkörü konuşmuştuk, hatırlarsan..." dedi. Muhtarın gözleri büyümüşü, güzel bir konuşma olmadığı muhtarın ahvalinden ayan beyan ortaya çıkmıştı. Ben olaya çok vakıf değilim ama muhtarın tavırlarından, yüz hatlarından üzülmem, kaygılanmam gerektiğini anlamıştım. Üzüldüm... Kaygılandım... Osman ise garibim kara muşambadaki kavalı ve yarım kalmış süngeri çıkarmış, yapacak adammış gibi uğraşıyordu.

"Muhtar, yoksa şu baraj olayı mı?" dedi acı acı yutkunarak. "Evet muhtar!" dedi Sucu. Sucu, biraz ortalık yatışsın ya da muhtar düşünsün diye mi bilemem; ayranından iki yudum aldı, araya bir müddet süre ekleyiverdi. Sonra

devam etti. Kayacık köyünden başlayarak sizin köyün de içinde olacağı bir baraj yapılacak buralara. Biliyorum, siz pek hayra alamet bir haber kabul etmeyebilirsiniz ancak devletimiz, milletimiz, Antep'imiz, Oğuzeli'miz için hayırlı bir haber ve iştir. Devlet sizi mağdur etmeyecek tarlalarınızın, ağaçlarınızın ederi neyse muadilini, hatta fazlasını dahi verecektir. Sucu cümlesini tekmil eder etmez, muhtar; "Bu işi başka civarlara köylere taşıma imkânımız yok mudur?" dedi.

Bu soruya olumlu cevap vermesini o kadar istemiştım ki Sucu denen adamın. Bir şeylerin ters gittiğini Osman bile anlamıştı. Çocukcağz sözleri dinliyor, benim yüz hatlarımı izliyordu. Sanırsam benim yüz hatlarımdan olayın iyi ya da kötü olduğunu anlıyordu. Çocuk işte! Basit ama doğru düşünüyordu. Nitekim kaşlarım çatılmış, moralim yerin dibine sokuluvermişti. Osman da anladı zaten kötü bir şey olduğunu, tıpkı benim muhtarın hal hareketinden tahmin etmem gibi. Ne kavalla uğraşılıyor ne de süngere el sürüyordu. Sucu hasretle beklediğim o olumlu cevabı vermedi. Hayır dedi. Planlar, sınırlar, tarihler belirlendi. Çok değil birkaç yıla topraklarınız ve köyünüz istimlâk edilecektir. Ona göre köy ahalisine haber vermeye başlasın iyi olur. Muhtar peki Sucu peki, dedi çaresizce ve boynunu bükerek. İlk defa eşini kaybettiğinde bu kadar mahzun ve çaresiz görmüştüm muhtarı, o da beş yıl önce. Yine çaresiz gibiydi... Yok yok! Çaresizdi... Memurlar ayranlarını bitirdiler ve hayırlı(!) haberlerini verdiler. Köyün bundan sonraki kaderini belirlemişlerdi ve müsaade isteyerek ayrılacak için ayağa kalktılar. Osman'ın minnacık yüzündeki kaygı benim kaygımla yarışır seviyedeydi. Osman'ın bir elinde kara muşamba diğerinde sol elim, önüne değil de yüzüme bakarak memurları uğurlamak için Toros'a doğru hareket ettik. Uğurladık Toros'u ve yoldaşlarını. Allah'a ısmarladık muhtar emmi diyerek muhtarın yanından da ayrıldık. Muhtar ayrı dertli ben ayrı. Osman daha bir dertli... Eve doğru ilerliyorduk ama adımlarımı nasıl atıyorum, zaman geçiyor mu, hiç farkında değilim. Dalmış gitmişim köyden uzaklara, genzimdeki toz tadını dahi fark etmiyorum artık... Elimde Osman'ın minicik terli eli... Nasıl sıkıtıysam artık su fışkırıyordu ayasından... Bir sorusuyla kendime geldim.

—Köye ne olacaktı abi?

Ne diyeceğimi bilemedim. Sadece, köy su altında kalacaktı Osman, diyebildim. Apansız bu ifadeler çıktı. Çocuk barajı duydu iğde ağacının altında, ancak barajı nerden bilsin? Osman bir anda hüngür hüngür ağlamaya başladı. Ne oldu ne ettin demeden kucağıma aldım. Hıçkırıklarının arasından sıyrılan bir cümle işittim:

—Köydeki herkes de mi boğulacak şimdi, dedi ve elinden bırakmadığı kara muşamba yere düştü, toz kaldırdı. Yine toz... Yine...

Dudağım titrek, gözlerim yaşarmış, yüreğimde delimsirek tozlu bir acı... Küçükçük oğlandan utanmasam oturup ağlayacaktım. Küçükçük çocuk dedim ancak yaşımda on sekiz... Ağlayamadım... Osman geçen sene küçük bir gölette boğulma tehlikesi geçirmişti. O gün bugündür sudan, su yığınlarından çok korkar. Onun için artık köydeki herkes boğulacaktı. Hayırlı(!) haberlerde gözyaşı döküle de bilirdi ama sevinç gözyaşları olurdu bu. Ya Osman'ın gözyaşı... Tozlu gözyaşıydı...

Filiz Kalkışım ÇOLAK

SUSTUN YA

kesildi ya cıvıltıları soluğunun
sustun ya sevgili
safir düşlerime sensizliğimi

yıkıldı üzerime infazı
kirpiklerimden kalkan gelinciklerin

yere saçıldı saçaklarından bakışlarımın
sana büyüttüğüm çocuğu

karıncalar üşüştü koynumda bestelediğim
serçe yavrularının gözlerine

sustun ya
üryan sancıların titreyen bedeninde beni
jilet hırıltıları doğrandı
inip kalkan göğsün
sana can veren düetlerine

serildi yeşil saçları tanyelinin
serildi kırılan tabutumun kıyılarına
sürülen hayallerine

güvercinlerin kanatları saplandı
kavislerine uçurduğum
gözelerimin masmavi şafaklarına

ak boyundan doladı elleri karanlık izlerin
ağzı kanadı taneciklerimde
unuttuğun güllerin
vurgun yedi suyumda vuslatın ceninciği

sustun ya sevgili
çığlıklarından düşüremediğim
mısralara günahlarımı
ekildi tüm zamanlara suretin

yandı ucu şiirlerin

Rıdvan YILDIZ

AĞAÇLAR KUŞLAR KANGURULAR

-Avusturalya yangını için-

Keşke her şey bir rivayet olsa
şimdi nerede soğuyacak ateş
ağaçların gölgesini yiyen
köpüklü sulara mı
yahut acıya değen
masum hayvanların bedeninde mi
dünya neden kısık sesle konuşuyor
şimdi çiçek rengini savuruyor ateş, kızgın
kucak kucağa cennet cehennem
acılar insanlardan daha çok
ve ağaçlar, kuşlar , kangurular

Gözlerimle görmeseydim
bir düş gördüm sanırdım
düne açmalıyım kapıyı
eski resimlere bakmalıyım
olanlar olmamış olsun
ölüm yaşamın baş harfi
beni anlayan ağlar

rüzgarda uçuşan can parçaları
çıplak dağların aşkı çalınmış
şafağın kızılığında
soluk gözleri boğarken duman
beni affedin, gelemedim
ağaçlar, kuşlar, kangurular

İnsanlar insafsız tüccar
her şeyi pahalıya satan
canlar ucuz güller ateşin ağzında
insanlar geçimsiz komşu
her şeyi yakıp yıkan
büyüyen savaş çılgınlıklarıyla

Ve kimsenin gözü başkasını görmüyor
dinleyin ağaçlar, kuşlar, kangurular

Güneşi göremeden kül olan başaklar
adım adım yere düşen ormanlar
nefes kokuyor ses vermeyen dağlar
hüzün, suçsuz hayvanların ayak sesi
bu kâbustan kurtulsun artık
ağaçlar, kuşlar, kangurular

Ayfer YILDIZ

ANSIZIN

Hayalin gezindi birden şuramda,
Metruk yüreğime girdin ansızın.
“Adam sen de var git!” diyordum tam da
Ateşten gömleği verdin ansızın.

Anılara daldım, yıprandım biraz.
Gerçeği yok saydı sendeki maraz.
Hakkın bildiğine ettin itiraz,
Ellerin gülünü derdin ansızın.

Sudan sebeplerle gittin öylece,
Ben bilmezdim hüsrana, gör hâlim nice!
Siyahlar giydirdin zalim her gece,
Kayıp hudutlara sürdün ansızın.

Hayatım gâh durgun gâh dikenli de
Keskin nasibimi aldım senle de.
Dünya adındaki boş yelkenlide,
Dümeni üstüme kırdın ansızın.

Bu kul selamına lütfeder misin?
Ne haldesin desem “iyi” der misin?
Bilmem benim kadar içre dar mısın?
Aradaki bağı gerdin ansızın.

Ettiğim siteimler dön diye değil,
Solgun çiçeğime kon diye değil,
İntizarlarımdan yan diye değil;
Kalan sağlarımı vurdun ansızın.

Ekseri dayandım her hengâmeye,
Adımı kazıdım ölüm nağmeye,
Rıza getirmişken boyun eğmeğe
Gücümü tükettin yordun ansızın.

Tek adım gelmedin yerli yurduna,
İş işten geçiyor dönme ardına!
Yıldız’ı düşürdün kendi derdine,
Postunu ırağa serdin ansızın.

MASALCI NİNE

Köyde tek başına yaşayan yaşlı bir nine vardı. Masalcı Nine derlerdi. Her gün masal anlatırdı çocuklara, gençlere...

Kumaş fistan giymişti Masalcı Nine. İpe bağlanmış gözlüğünü bir eliyle tutarken öbür eliyle lambayı masaya koyuyordu. Gaz lambasının gazı bitmiş, camı is tutmuştu. Lambanın camını çıkardı, sonra fitilin yanmış ucunu körelmiş makasla kesti. Lambanın deposunu gazla doldurdu. Üç oğlu olmasına rağmen tek başına yaşıyordu, rahmetli kocasından kalma evde... Çocuklarını, rüzgâr oraya buraya savurmuştu. Lambanın şişesini silip parlattı. Sonra, lambayı her zamanki yerine asarken ayağının yanından sürünerek bir şey geçti. Baktı ki kedisi. Tek arkadaşı, tek can yoldaşı...

Güneş iyice çekilmiş, hafiften bir poyraz çıkmıştı. Macunsuz ve kırık camlar bezgin, öfkeli bitkin tıkırtıyla sarsılıyor, camların aralarından, tahtaların yarıklarından serin, keskin esintiler giriyor, tavanın her bir yerinden toprak serpiliyordu. İçeri giren esintilerden üşümüş olacak ki hemen göçmen sobasına biraz önce dışarıdan topladığı ıslak çalıları yerleştirdi ama bunları tutuşturmanın kolay olmadığını bildiği için dirseklerinin üstüne çöküp üflemeğe başladı öksüre, hapşıra... Islak çalılar nazlanarak ateş aldı. Göçmen sobanın üzerine içi yarı yarıya su dolu güğümü koydu güçlükle... Hava kararmaya yüz tutmuştu. Biraz önce tahta rafa astığı gaz lambasını alarak fitilini yekindirdi, sobada tutuşturduğu bir çöple fitili ateşledi ve pencere kenarına oturup, cırcır böcekleri ve kurbağaların seslerini dinlemeye ve ayın yeryüzüne teşrifini izlemeye başladı.

Tastaki bulguru bir tepsie boşalttı. Gaz lambasının ışığı altında bulgurun içindeki ufak taş parçalarını ayıklamaya başladı. Kolay değildi tek başına yaşamak. Önünde bir umut yoktu. Geride yere altın yapraklarını sermiş bir güz manzarası uzuyordu. Gözleri buğulandı, akıttı yaşlarını. Gözlüğünü düşürmemek için itinayla çıkardı ve entarisine sildi. Eski günler, çocukları, kocası film şeridi gibi gözlerinin önünden geçti.

Zamanı geçirebilmek için bir şeylerle uğraşmayı seviyordu. Hayatı tarlada, bahçede, çok ağır işlerde geçtiği için şimdi yaptığı ufak tefek işlerden yorulmuyordu. Onu yoran unutulma ve terk edilme haliydi. Yaşlı bir kadın tek başına, temiz ve saf... Çocukları uğramaz olmuşlar. Belki yılda bir... Ateş almaya gelen komşu gibi... Ana nasılsın? Torunlar operler ebelerinin elini... Bir şeyler bırakılır. Torunlara sarılacak olsa gelin müdahale eder. Zaten gelmeleri ile gitmeleri bir olur. Ona da razı...

Artık yılda bir de gelmez olmuşlar. Ortanca oğlunun küçük kızı Sinem her ay mektup yazardı. Sıhhatli olduk-

larını öğrenmek, alını çile çizgilerini koruyan Masalcı Nine'nin yüzünü güldürüyordu. Rüzgârın hırpalamasından bile sakındığı, dokuz ay karnında taşıdığı evlatlarıydı ne de olsa. Mektup gelince komşunun küçük kızı ilkokul dörde giden Meryem'i çağırır, mektubu ona okuttururdu. Okuması şiir gibiydi. Mektup bittikten sonra Meryem'e şeker verir, ondan helallik isterdi.

Mindere varıp uzandı. Dalar gibi oldu. Tatlı bir rüya, eski günlerden parça parça kesitleri, göz kapakları aralığından yere düşüyor; onları büyütüyor, uzatıyor, bir ömrün kesik kesik soluk alışı gibi havaya yayılıyordu. Oda, geçmiş zamanın hükmü altına giriyor, pencereden içeri vuran kuvvetli yaz gününün ışığı, bir ışıldak gibi, parlak kara ve ak lekeleri birer hatıra yaprağı gibi şuraya buraya saçılıyordu.

İkinci ezanının sesi ile irkildi. Dalmış olduğu maziye buruk terk etti. Namaz vakti gelince çalar saat gibiydi. Secadeyi bulup bir köşede namazını kılar, ellerini gök semaya açıp dua ederdi. Duanın içinde evlatları ve torunlarını ihmal etmezdi.

Koyu kırmızı kadife renginde güllerle kuşatılmış bahçesinde çiçeklerine itinayla bakardı. Domates, biber, hıyar, havuç vs. sebze ekerdi bahçesine evlek evlek... Kimseye muhtaç olmadan geçimini sağlardı. "Elim ayağım tuttuğu müddetçe çalışırım." derdi. Sırtı tutuluncaya kadar bahçesinin taşlarını ayıklardı teker teker elleriyle... Daha bir gün "off!" bile demedi. Bütün bu yaptıklarından ve çalışmaktan ayrı bir haz alıyordu. Ektiği sebze çitilleri tenekeyle getirdiği suyla sulardı.

Masalcı Nine bir defasında, yine öğle sığığında bahçeye yığılıp kalmaz mı? Masal anlatma zamanıydı. Genç kızlar Masalcı Nine'nin yerde yüzükoyun yattığını görünce hemen analarına haber verdiler. Masalcı Nine dizlerini karnına çekmiş, inleyerek sere serpe yatıyordu yerde. Yüzü tere bulanmıştı, terler çenesinden bulgur bulgur yere akıyordu. Benzi sararmıştı. Soluk alıp vermede zorlanan Masalcı Nine'yi koltuklarının altından tutarak evine götürüp yere bir döşek serdiler, sırtüstü yatırdılar, başının altına da yastığı koydular. Zaten zayıf, kuru, incecik bir bedeni vardı. Yüzünü soğuk su ile ovarak ayıltmaya çalıştılar. Çocuklar, "Masalcı Nine'mize bir şey olmasın." diye ellerini açmışlar dua ediyorlardı. O körpecik bedenleri de tir tir titriyordu.

Masalcı Nine birkaç dakika sonra kendine gelir gibi oldu. Herkesin yüzünde bir tebessüm belirdi. Çocuklar ninenin iyi olduğunu gördükten sonra evlerine gittiler. Mahalleden birkaç genç kız da orada kaldı nineye bakmak için...

Masalıcı Nine kendine geldikten sonra genç kızlara bir de masal anlattı. “Bir tarihte bir oğlan, bir kız, bir ana-baba varmış. Ana baba zenginmiş. Ana, baba ve oğlan ticaret için başka şehre gidiyorlar. Komşularına eve sahip çık, kızıma da göz kulak ol, diyerek yola koyuluyorlar. Komşu adam bir gün komşu kadına, “Bu kızı bana ayarla, ne istersen veririm.” diyor. Kadın para lafını duyunca hemencik kabul ediyor. Aralarında bu işin nasıl olacağını da konuşuyorlar. Bir gün kadın kızın yanına gelerek “Hamama gidiyorum, gel beraber gidelim.” diyor. Kızcağız da masum, saf... Nerden bilecek kendine tuzak kurulduğunu. “Tamam.” diyor. Birlikte hamama gidiyorlar. Kız hamama

Kız kardeşine olup biteni anlatıyor.

Kız da abisine anlatıyor başından geçenleri.

Oğlan kız kardeşine inanıyor.

Oğlan, “Babamı, anamı ikna etmek zor.” diyor kız kardeşine. Oğlan bir av vuruyor. Kız kardeşinin eteğinden bir parçayı da vurduğu hayvanın kanına sürüyor.

Babasına, “Öldürdüm.” diyerek eteğin kanlı parçasını gösteriyor.

Kız bir pınarın yanına varıyor. Dibindeki ağacın tepesine çıkıyor. Geceyi ağacın tepesinde geçiriyor. Sabah bey oğlu atını sulamaya geliyor. Kendisi de su içmek için pınara eğilince ağaçtaki kızın şavkı (gölgesi) düşüyor suya.

girince kendilerinden başka kimsenin olmadığını görünce şüpheleniyor ama iş işten geçiyor artık. Kadın kızı hamamda bırakıp gidiyor. (Adam o gün hamamı kiralamış.) Kadın gidince adam giriyor içeri. Kız ne kadar etme, tutma dese de adamın kötü niyetinden geçeceği yok. Adama, “Seni çimdireyim, ondan sonra ne yapacaksan yap.” diyor kız. Adamı sabunlarken takunya ile olanca hızıyla kafasına vuruyor. Adam yere düşüyor, kalkmaya çalışsa bile sabun kaçmış gözünü açamıyor ve ayağı kayıyor, tekrar yere yuvarlanıyor. Kız hamamın anahtarını alıp, kaçıyor.

Adam kızı elde edemeyince babasına haber salıyor. “Kızın her gün bir erkeği eve alıyor. Kötü yolda. Komşu dayanamadım, haber göndermek zorunda kaldım.” diyor. Baba, oğluna “Memlekete ne yüzle varayım, git namusumuzu temizle.” diyor.

Oğlan evlerine geliyor.

Kızın güzelliği karşısında ayaklarının bağı çözülen bey oğlu yıldırım aşkına tutuluyor. Kızı köylerine götürüyor ve evleniyorlar. Üç çocukları oluyor. Kızı ahras (dilsiz) sanıyorlar çünkü kız hiç konuşmamış! Kız bir gece çocuğu ağlarken ninni söylüyor. “Benim de anam babam vardı.” diyor. Bunu kocası duyuyor. Babasının yanına koşuyor. “Baba, gelinin konuştu.” diyor. Babanı görmeye gidelim, diyor koca. Kızın “Tamam!” demesinden başka çaresi kalmıyor. Koca, eşini ve üç çocuğunu at arabasına bindiriyor. Kölesi ile birlikte yola çıkarıyor. Ben birazdan size yetişirim, diyor. Arabayla epey yol alıyorlar ama kocası hala görünürlerde yok. Gece olunca köle, kıza benimle olmazsan çocuğunun birini keserim, diyor. Kız kabul etmiyor. Köle çocuğun birini öldürüyor. Benimle ol yoksa çocuğunun birini daha öldürürüm, diyor. Kız yine kabul etmiyor; köle, çocuğunun birini daha öldürüyor. Üçüncü

çocuğu da öldürüyor. “Benimle olmazsan seni de öldürürüm.” diyor. Kız, “Su yoluna gitmem gerek, izin ver.” diyor. Köle, kızın kaçmaması için kendine göre bir tedbir alıyor. Kızın parmağına ip bağlıyor. Kız çalının arkasına geçince parmağındaki ipi çıkarıyor, bir çalıya bağlıyor. Kız oradan kaçıyor.

Köle geri dönüyor.

“Ben uyurken kaçıp gitmişler, dağdan gelen dağa gider.” diyor. Adam köle ile birlikte eşini aramaya çıkıyor.

Kıza bir çoban rast geliyor. Kız, çobana “Elbiselerimizi değişelim.” diyor. Başına işkembeyi (deriyi) geçiriyor, kel görünmek için. Keçeyi de sırtına atıp, doğru babasıgilin çiftliğine varıyor. Tanımıyorlar. Babasıgile kaz çobanı duruyor.

Kocası ile köle, babasıgilin evine misafir oluyor. Komşu adam da geliyor. Hikâye anlatalım, diyorlar. Hepsini anlatıyor, sıra kıza geliyor. Kız benim anlatacağım hikâyenin bölünmesini istemem, bölerseniz anlatmam, diyor. Oradakiler merak etmişler çobanın anlatacağı hikâyeyi, “Tamam!” demişler. Hatta ihtiyaçlarını bile dışarı çıkıp görüp gelmişler.

Kız hikâyeyi anlatmaya başlıyor. “Zamanın birinde bir baba, ana, oğlan bir de kız varmış. Kızı komşularına emanet edip ana, baba ve oğlan gidiyorlar, bunlar gider gitmez emanet edilen adam, kızı bir kadına para verip, hamama götürüyor. Orada kızı kirletmeye yelteniyor. Kız, adamın kafasına vurup hamamdan kaçıyor.” dediğinde komşu adam, “Ben gidiyorum.” der. Kızın kardeşi olayı bildiği için komşusuna, “Otur yerine!” der. Sonra kölenin olayını anlatıyor, çocuklarını niçin öldürdüğünü, nasıl kaçtığını anlatınca köle, “Dışarı çıkacağım.” der. “Dışarı çıkmaya-acağımıza söz verdik, otur yerine!” denir. Kız hikâyesini tamamlayınca başındaki işkembeyi (deriyi) çıkarıyor. “İşte bu kel oğlan, o kızdır. Onlar da bunlardır.” diyor. Yakalıyorlar. Adaletle teslim ediyorlar. Cezalarını çekiyorlar.

Onlar da mutlu bir hayat sürmüşler... Ninenin üç odalı kerpiç bir evi vardı. Kapıdan girer girmez genişçe bir salon, bu salonun yan tarafında iki ayrı kapılı iki oda daha vardı. Bu salonun duvarlarında göze ilk çarpan, duvardaki kalbur ve yanındaki kendirdi. Yerde duvar boyunca dizilmiş geçen yıldan kalma bulgur, un telisleri duruyordu. Duvara çakılan tahta rafın içine salça, turşu bırakılmıştı. Duvarlar badanalıydı, temiz bir evdi. Bu odaların birini yatak odası, diğerini oturma odası olarak kullanıyordu. Çocuklara oturma odasında masal anlatırdı hep. Yatak odasının penceresi küçüktü, buradan içeriye tozlu bir güneş sızıyordu. Bu ışığın odayı pek aydınlatığı söylenemezdi ama yetersiz de sayılmazdı. Her ne kadar badanalı ve temiz görünümlü de olsa toprak ev olduğu için kerpiçlerin şurasından burasından fırlamış saman parçaları göze çarpıyordu. Bağına gidip gelirdi. Köye fazla uzak da sayılmazdı. Bağına kadar yorgun düşerdi ama daha hayıflandığı olmamıştı. Bağların olduğu yerde çeşme vardı. Buz gibi elini yüzünü yıkar serinlerdi ağustosun sıcaklığında... Su yalnız yüzündeki tozu, toprağı, teri değil içindeki yalnızlığın sıkıntısını da alıp götürürdü.

Bağın teyeklerinden yeni yeten ya da yetmek üzere

olan üzümlere bakardı. Üzümler sararmış, salkımlar diri ve uyanıktı, sıkı sıkıya sarılmışlardı dallarına... İtinayla keserdi üzüm salkımlarını. İki sepetin birini kendisine ve mahalledeki çocuklara ayırır, diğer sepeti de ihtiyaçları karşılamak için haftada bir kurulan halk pazarına götürüp satardı.

Teyeği kaldırdı, bir kuş pırr... diye uçtu. Yüreği ağzına geldi. Teyeğin üzerine kuş yuva yapmış, üç tane de yumurta bırakmıştı. O teyekten üzüm koparmadı, hemen uzaklaştı ki kuş, yumurtalarının yanına gelsin diye. Öyle de oldu. Teyeğin yanından uzaklaşınca kuş tekrar gelip yuvasına kondu.

Uzaktan ezan sesi, arada bir rüzgârın kesilmesiyle kırık kırık geliyordu. Çeşmeden abdestini aldı ve namazını kıldı.

Nine hem iniyor hem de titrek sesiyle yanık bir türküyü söylüyordu. Bu, ne uzun havaya, ne de maniye benziyordu. Her sözünde, her notasında yanık ve içli bir titreyiş vardı. Türküden çok bir destana benzeyen bu havayı dinlerken insan iliklerine kadar titrerdi.

Ay; tertemiz, kalaylı bir tepsi gibiydi. Ay, dağların üstüne yükseldiğinde o, evinin yolunu tutardı, sırtına yüklen-diği dal parçalarıyla birlikte... Tek tük görünmeye başla-yan yıldızlara selam göndermeyi ihmal etmezdi.

Yanmış teni güneşte bakır gibi parlardı. Zayıftı ama dayanıklıydı bu yaşına rağmen. Ne de olsa eski topraktı.

Dal parçalarını yere bıraktı. Alın terini sildi. Birden gök gürlemeye, yağmur taneleri tek tek düşmeye başla-dı. Dal parçalarını yerden aldı. Yağmura yakalanmamak için hızlı adımlarla köyün yolunu tuttu ama yağmur hızını arttırmıştı. Sığınacak bir yer bulmalıydı. Yoksa sıırıslıklam olacaktı. Dere yatağındaki köprünün altına indi. Yağmur geçene kadar burada kalacaktı. Zaten köye yakındı. Bir çırpıda eve varırdı.

Yağmur olanca hızıyla yağmaya devam ediyordu. Di-neceğe de benzemiyordu. Yorulmuş olacak ki, topladığı çalıların üstüne oturarak sırtını köprünün ayağına verdi.

Köylülerin sesleri yankılanmaya başladı. Herkes avazı çıktığı kadar bağıırıyordu. Kimileri de tüfeklerini ateşledi fırsat bu fırsat diye...

“Sel geliyor, sel!”

“Kaçın!”

Ne seldi ama... Önüne çıkan her şeyi sürüklüyordu. Kocaman ağaçları bile kökünden sökmüştü.

Masalıcı Nine yorgunluktan uyuyakalmıştı köprünün altında. Ne selin gelişini gördü, ne de köylülerin bağıırtı-sını duyabildi.

Masalıcı Nine’nin cesedini çocuklar bulmuş. Bir ağaç köküne asılı kalmış.

Masalıcı Nine’nin çocukları, torunları gelmişlerdi cena-zeye. Sürekli mektup yazan Masalıcı Nine’nin torunu Si-nem, babasına ve annesine, “Siz yaşlanınca ben sizi yalnız bırakmam!” dediğinde annesi ve babası yüzlerini yere eğ-diler. Eğdiler ama iş işten çoktan geçmişti.

Ferruh RECAİ

GECE KONMAZ

Bilanço ağır
safsataları yumrukluyor düşlerim
ve pisliğinde vızıldayan yaşamlara
 elvada çekiyor hatıralar
şehir yorgun son bestesinde kafiyesi
faili meçhul yıllar biner üstüne
bir diyarda ateş-şans-hançer
 ve bilinmezler üçgeni
kayıp âlemde zahmet etme
mümkünatı yok protest kalbimin

Meskeni meçhul
ceket ise olmak istediği yerde
çelişkinin tersi rafa kaldırılmış
göçünde kavmini ıssız bırakmış
kemirir bu yolları cehennemin

Dökülen saçında yorgun rüzgâr
alıp örüntülerde ümidi
beter karanlığın yüzünde aramaktır
 bu kusuru
ama hiçlik tanrısının hissetmeyişine
 aldanır zaman

Sanem EREN

SENİ

Seni ağlıyorsa gözlerim
bil ki özlemiştir yürek
vav olur adına her harf
tutuşur sözler
alazından
yanar şiirlerim

Seni tutuyorsa ellerim
sıradağlar yeşil olur
serenat yapar
toprak göğ
atlar koşar
dört nala bozkırlarda
ah bilsen izdiham içim

Seni söylüyorsa dilim
lal bütün manalar
tabiat tam tek mil
selam durur
aşkından düşlerime
kavuşmak uğruna
el pençe divan
tüm benliğim

Seni gülüyorsam sevgilim
çocukluğum tutar elimden
atlı karıncalar
dönme dolaplar belirir
günün orta yerine
başım omzundadır
saçlarımda ellerin

İNSANIM

Milyar kere doğdum, milyar kez öldüm.
Çok defa ağladım, çok defa güldüm.
Bir sırrın peşinde divane oldum,
Sonsuz kâinatın gizi benim ben.

Toprak idim, can buldum ben Âdem'de.
Fitne yoktu, ben çıkarttım âlemde.
İhaneti öğrendi dünya sayemde,
Habil'in kırılan dizi benim ben.

Yasaklar, haramlar, gül oldu bana.
Yeme dedikleri bal oldu bana.
Cenneti verdiler, el oldu bana;
Havva'nın içinde, hazı benim ben.

Sarı oldum, kızıl ile ayrıldım.
Beyaz oldum, siyahlara saldırdım.
Binlerce yıl suçlu suçsuz öldürdüm,
Döşlerde dinmeyen sızı benim ben.

Deryaya atıldım, hırslım sönmedi.
Ateşe ittiler, arzum yanmadı.
Dağları yutsam da nefsim dinmedi,
Karun'un doymayan gözü benim ben.

Yusuf iken kuyuları boyladım,
Tur Dağında Musa ile ağladım,
İsa oldum gökyüzünde çağladım;
Resul'ün secdede yüzü benim ben.

Nemrut'tum, İbrahim'i ateşe attım.
Ebu Cehil oldum, çok zulüm ettim.
Mazluma karışıp göç yolu tuttum,
Ashap çarığının tozu benim ben.

Ferhat olup külünk vurdum dağlara,
Leyla için bir ömür düştüm yollara,
Tahir iken türkü oldum dillere;
Kader dedikleri yazı benim ben.

Ben Ömer'le adaleti getirdim,
Yezid oldum vicdanımı yitirdim,
Kerbela'da şehit düşen Hüseyin'in
Kanlı sarığının bezi benim ben.

Mevlana'yım, gönülleri fethettim.
Ali oldum, cesareti öğrettim.
Firavunken bebeleri doğrattım,
İnsafın, vicdanın azı benim ben.

Osman olup bir gece gördüm rüyayı,
Üç kol oldum, birden sardım dünyayı.
On üç günde orduyla geçtim Sina'yı,
Yavuz'un ayağının izi benim ben.

Bolu dağlarında Köroğlu idim,
Karacoğlu oldu bir zaman adım.
Dadaloğlu diye epey nam saldım,
Yunus'un dilinde sözü benim ben.

Dikenler içinde gül oldum bazen,
İlime irfana yol oldum bazen,
Kör olsam da Hakk'a kul oldum bazen;
Veysel'in elinde sazı benim ben.

Özünü ben yuttum, kabuğu attım.
Düşen artıkları gene ben tuttum.
Ben tokken uyudum, kendim aç yattım;
Cehennemin ateşi, közü benim ben.

Doğruyu da söyler, yalanda dilim.
Bazen vurur bazen okşar ellerim.
Hem mabet yaparım, hem haram yerim;
Yolun eğrisiyim, düzü benim ben.

İnsanım, her haslet var imiş bende.
Kötülük bendeymiş, iyilik bende.
Yaradan evreni yaratmış bende,
Velhasıl her şeyin özü benim ben.

Adem YAZAR

YARASALAR

- Cinashlı Zincirbend Mani -

Yarasalar yarasalar
Gece vakti yarasalar
Ahvalimi yüze vurur
Ciğerime yara salar

Yara salar yara salar
Düşünmeden yara salar
Şu gönlümün dili olsa
Şekvasını yar'a salar

Yar'a salar yar'a salar
Hak selamın yar'a salar
Tatlı dilmiş güler yüzmüş
Bari işe yarasalar

Yarasalar yarasalar
Bir kez işe yarasalar
İyi günde yanımdalar
Kara günde yarasalar

ARA BENDEN

Yara benden
Selam olsun yara benden
Demiş "ona bergüzardır"
Göğsündeki yara benden

Kara benden
Gel bulaşmaz kara benden
Kapmışım ben bu sevdayı
Yüzündeki kara benden

Ara benden
Öyle durma ara benden
Seni böyle deli seven
Başka var mı ara benden

Sıra benden
Geçti gayrı sıra benden
Eren var mı başka bilmem
Sevda denen sırı benden

Ziya NURDAN

HEP ONDAN

Yorulup usanmadan efkâr yüküne talip
Dağlar gibi eğilen başım benimle kalsın!
Gülerken kahr dolu ağlarken içten gelip
Seller gibi dağılan yaşım benimle kalsın!

İbretler alınmalı yaşayan şu nesilden,
Yaşantımız ibaret bir kısacık fasıldan.
Kopyaya tamahım yok nasip olsun asıldan,
Hakikate daldığım düşüm benimle kalsın!

Kibir denen illetin olmayalım esiri,
Yolluk bile ipekten beğenilmez hasırı.
Riyakâr yaşamının ölçülemez hasarı,
Tevazuyla yıkılan kaşım benimle kalsın!

Tükenir saatlerim geçen zaman yayında,
Dönüyor mevsimlerim hiç şaşmadan ayında,
Ne de ibretlik şeydir ölür dost da hain de
Kadir kıymet bilecek eşim benimle kalsın!

Minnet duyulur oldu beş kuruşluk namerde,
Menfaat olmasaydı göze inmezdi perde.
Kuldan çare beklenmez gelen ilahi derde,
Sabır ile sıktığım dişim benimle kalsın!

Gücenmem Yaradan'a, hep bir hikmet ararım.
Ciğerim közlense de kalkar kendim sararım.
Tevekkül nişanesi olmalı son kararım,
"Bu da geçer." dediğim neşem benimle kalsın!

İnsanla bozuluyor intizam denen nakış,
Yılı hiç tat vermiyor mevsimi değiş tokuş,
Temmuzu aratmıyor ilkbahardaki yakış;
Kefen diye sardığım kışım benimle kalsın!

Yaşar ÖZDEN

KADERE BAK

Saygıyı nefsinde esir eylemiş,
Candan bile çok sevdiğim kula bak!
Sırtımı dayadım kökünden koptu,
Umut diye yaslandığım dala bak!

Akrepler mi geldi girdi yuvaya,
Ne hekim ne hâkim bakmaz davaya,
Rüzgâr esti ruhlar uçtu havaya;
Bedenleri rezil eden yele bak!

Ateşin içinde olur mu neşe?
Yanarsa umutlar hep gider boşa.
Sırtımdaki yükü koca güneşe,
Altmış yıldır yürüdüğüm yola bak!

Beğenmiyor insanlığın tipini,
İsyân ile dolduruyor küpünü,
Gül rengi boyalı zehir topunu;
Sevgi ile kokladığım güle bak!

“Bir zalim ki bulunamaz bir dengi,
Maskesinden görülmüyor kir rengi.
Kibrin şahı insanlıkla var cengi,
Zemzem içen zehir kusan dile bak!”

Yaşar Özden varı elle bölüştüm,
İyilikte merhamette yarıştım.
Kader vurdu çevre vurdu ters düştüm,
Hiçbir dosttan uzanmayan ele bak!

Recep ŞEN

DENİZE NAZIR BANK

yetişemedik
hep geç kaldık hayata
denizin tuzu yüzümüzde
ak köpüklü dalgalar bağrımıza misafir
hecelerimizde oynuyor yakamozlar
içimizde pırıl pırıl akan kâinat
liman şehirlerini özlüyor
mısralarımızı taşıyan gemiler

bizi derinliğine çeken
mavi gözlerindeydi kabahat
seyir teknelerine binmişti hayallerimiz
el sallıyordu sahildeki çocuklara

ikinci serinliği ruhumuzu okşarken
günün ikinci seherini yaşıyordu Sinop sahilleri
martılar uçuşuyordu başımızın üzerinde
ve biz martılara özeniyorduk hep

ufukta kaybolan gemiler gibiydi hasret
giden bir daha dönmüyordu
ayrılık yurdundan geriye

yetişemedik
hep geç kaldık hayata
yanımızdaki bankta oturan yaşlı çift gibi
elindeki simidi
eşiyle bölüşüyor ihtiyar amca
denizin sularına emanet ediyor
bağrında büyüttüğü hüznü
ve birden hüznün çöküyor Karadeniz'e
sular kararıyor akşamın yorgunluğunda

ufukta vuslata eriyor
akşamın turuncuya çalan kızılığıyla
denizin laciverdi
bir ilahi tablo çiziyor seyrini bilenlere
dünya dedikleri bu olsa gerek
bir gün batımı gibi
vakitsiz bir sela sesinde dostun ayrılığı
denizin usulca karanlığa dalışı gibi

yetişemedik
hep geç kaldık hayata
bir edemedik başımızla gönlümüzü
son kez ağırıyor belki
denize nazır bu bank şimdi ikimizi

ÇIRPI

*iyi bilirdi dedem kaşık yapardı, bıçak
dilinde keskin dua, saf nazar usta işi
ninemi kızdırırdı, eşarbını tutarak
tahta kapı önünde ceket ilikleyişi*

*kadermiş, ona göre, yıllar önce kırılan
yürüyüp koşmasına engel olan bacağı
yalnız bacağı değil, ağacı borçlu kılan
vardı çünkü dedemin çırpıdan alacağı*

*ve asmalı çardağa, bastonuyla eğilir
yanında yamacında uyuyan çocuklarla
herkes onun içinden bağırdığını bilir
her susuşu nadasa bırakılmış bir tarla*

Ercan SAĞLAM

